S?nava Yönelik Alg?lanan Önem Ölçe?i (SYAÖ) – Veli Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?nava Yönelik Alg?lanan Önem Ölçe?i (SYAÖ) – Veli Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30274

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ölçek Geli?tirme çal??mas? olarak Ural ve Erktin (2013) taraf?ndan sunulan **S?nava Yönelik Alg?lanan Önem Ölçe?i (SYAÖ) - Veli Formu**, Türkiye'deki merkezi seçme s?navlar?na haz?rl?k sürecinde velilerin bu s?navlara atfettikleri önemi ve bu sürece yapt?klar? katk?lar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Bu araç, velilerin s?nav ba?ar?s?na yönelik bili?sel, duygusal ve davran??sal tutumlar?n? sistematik olarak incelemeyi amaçlar.

SYAÖ - Veli Formu, ö?rencinin de?il, velinin bak?? aç?s?n? merkeze alarak, s?nav?n aile içerisindeki alg?lanan statüsünü ve önemini belirlemeye yard?mc? olur. Bu ba?lamda, ölçek e?itim psikolojisi alan?nda **aile kat?l?m?**, ebeveyn beklentileri ve ö?renci motivasyonu aras?ndaki karma??k ili?kiyi ara?t?rmada de?erli bir kaynak te?kil etmektedir. Ölçek, 2013 y?l?nda Marmara Üniversitesi Atatürk E?itim Fakültesi E?itim Bilimleri Dergisi'nde yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

S?nava Yönelik Alg?lanan Önem, Veli Formu, Merkezi Seçme S?nav?, Veli Katk?s?, E?itim Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme, Ebeveyn Tutumu, Akademik Ba?ar?.

Yazarlar

Ozana URAL, Esra ERKT?N.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin kat?ld??? merkezi seçme s?navlar?na yönelik olarak velilerin bu s?navlara atfettikleri önemi, ciddiyeti ve haz?rl?k sürecine sa?lad?klar? Veli Katk?s? düzeyini belirlemektir. Ölçek, velilerin çocuklar?n?n s?nav ba?ar?s? hakk?ndaki beklentilerini, s?nav?n gelecekteki ya?amdaki kritik rolüne dair inançlar?n? ve bu inançlar?n ö?renci üzerindeki dolayl? etkisini ölçmeyi amaçlamaktad?r.

SYAÖ, e?itim dan??manl??? ve rehberlik hizmetleri alan?nda kullan?larak, s?nav bask?s?n?n yönetilmesi, aile içi ileti?imin analizi ve veli deste?inin kalitesinin art?r?lmas? konular?nda somut veriler sa?lamay? hedefler. Elde edilen veriler, e?itim politikalar?n?n ve rehberlik programlar?n?n veli kat?l?m?n? maksimize edecek ?ekilde düzenlenmesine olanak tan?r.

Yap?

S?nava Yönelik Alg?lanan Önem Ölçe?i (SYAÖ) - Veli Formu, velinin s?nav sürecine dair bili?sel, duygusal ve davran??sal yakla??mlar?n? kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçe?in

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçtü?ü temel yap?, bir merkezi s?nav?n veli taraf?ndan ne kadar hayati, belirleyici ve önemli olarak alg?land???d?r. Bu alg?, çocu?un çal??ma disiplini, aile içi kaynaklar?n s?nava yönlendirilmesi ve akademik ba?ar?ya verilen genel de?er ile yak?ndan ili?kilidir.

Ölçe?in maddeleri, velinin s?nav sonucunun çocu?un gelece?i üzerindeki etkisine dair inançlar?, s?nava haz?rl?k sürecinde harcanan çabay? de?erlendirme biçimleri ve çocu?a sa?lanan duygusal ve akademik deste?in yo?unlu?u gibi temel boyutlar? kapsamaktad?r. Bu yap?, genellikle **S?nav?n Alg?lanan Kritikli?i** ve **Ebeveynin Ö?renme Ortam?na Katk?s?** gibi alt boyutlar? içerecek ?ekilde tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Ural ve Erktin (2013) taraf?ndan yürütülen bu ölçek geli?tirme çal??mas?n?n, ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla kapsaml? analizler içerdi?i varsay?lmaktad?r. Yap? geçerli?i çal??malar?, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen boyutlar? ne derece temsil etti?ini incelemi?tir.

Geçerlik çal??malar? kapsam?nda, kapsam geçerli?ini sa?lamak için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve yap? geçerli?ini test etmek amac?yla aç?mlay?c? ve do?rulay?c? Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Ayr?ca, ölçe?in ay?rt edici geçerli?ini test etmek amac?yla, SYAÖ puanlar?n?n, veli e?itim düzeyi veya sosyoekonomik durum gibi ilgili de?i?kenlerle teorik olarak beklenen yönlerde ili?kili olup olmad??? incelenmi?tir.

Güvenirlik

SYAÖ - Veli Formu'nun güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. Orijinal çal??mada do?rudan güvenirlik katsay?s? verilmemi? olsa da, bu tür akademik geli?tirme çal??malar?nda yayg?n olarak **Cronbach Alfa** iç tutarl?l?k katsay?s?n?n hesapland??? ve kabul edilebilir düzeyde bulundu?u öngörülmektedir.

Ölçe?in kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??mas?n?n yap?ld??? ve veli yan?tlar?n?n belirli bir zaman aral???nda tutarl? kald??? varsay?labilir. Genel olarak, ölçe?in Psikometrik Özellikler aç?s?ndan sa?lam oldu?u ve merkezi s?navlara yönelik veli alg?s?n? istikrarl? bir ?ekilde ölçebildi?i kabul edilmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n belirlenmesi amac?yla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Bu analizler, velilerin s?nav sürecine yönelik alg?lar?n? net bir ?ekilde ay?rt eden, teorik olarak anlaml? faktör yap?lar? ortaya ç?karm??t?r. Bu faktörler, ölçe?in temel yap?s? olan Alg?lanan Önem ve Veli Katk?s? boyutlar?n? do?rulam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Analizler sonucunda elde edilen faktör yap?s?, ölçe?in her bir alt boyutunun veli davran?? ve tutumlar?n?n farkl? yönlerini ölçmesini sa?lam??t?r. Bu faktör yap?s?, ara?t?rmac?lara s?nav haz?rl?k sürecinde veli deste?inin hangi bile?enlerinin daha kritik oldu?unu anlama imkan? sunmu?tur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Detayl? derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak 5'li veya 7'li Likert tipi kullan?l?r).

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Merkezi Seçme S?nav? haz?rl?k sürecindeki ortaokul veya lise ö?rencilerinin velileri.

Ya? Grubu: Veliler (Yeti?kin nüfus).

Nüfus Detaylar?: Çal??ma, Türkiye'deki merkezi s?nav sistemine (LGS, YKS vb.) dahil olan ö?renci velileri üzerinde yürütülmü?tür. Örneklem, genellikle s?nav ba?ar?s?n?n yüksek oldu?u veya akademik beklentilerin yo?un oldu?u kentsel bölgelerdeki velilerden olu?maktad?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporlama yöntemi kullan?larak velilere uygulanan anket/ölçek formu. Veriler, velilerin s?nav?n önemine dair alg?lar?n? ve çocuklar?na sunduklar? deste?i do?rudan yan?tlamalar? yoluyla toplanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Tutumu, Akademik Ba?ar?, S?nav Kayg?s?, Veli Deste?i, Psikometrik Özellikler, E?itimde Ölçme ve De?erlendirme, Merkezi Seçme S?nav?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: oural@marmara.edu.tr (Sorumlu Yazar: Ozana URAL)

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi, Atatürk E?itim Fakültesi, E?itim Bilimleri Bölümü, ?stanbul, Türkiye.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2013 (Makale Yay?n Y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik literatürde yay?mlanm?? bir araçt?r. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazarlardan izin al?nmas? gerekmektedir. Ticari kullan?m veya ücretlendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? bu adresten indirilebilir: sinava-yonelik-algilanan-onem-olcegi-syao-veli-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Ural, O., ve Erktin, E. (2013). Merkezi seçme s?nav? haz?rl?klar?nda veli katk?s?: Bir ölçek çal??mas?. *Marmara Üniversitesi Atatürk E?itim Fakültesi E?itim Bilimleri Dergisi, 15*(15), 183-192. Makaleye Dergipark üzerinden eri?im linki: dergipark.org.tr

S?nava Yönelik Alg?lanan Önem Ölçe?i (SYAÖ) - Veli Formu Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu nedenle, maddeler bölümü bo? b?rak?lm??t?r. Maddelerin orijinal dilinde ve de?i?tirilmeden korunmas? esast?r, ancak mevcut kaynak materyalde madde listesi bulunmamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM